

Για τον Τσάρλι

Χαρακτήρες

δρ Ιρίνα Αζάροβα – σύζυγος του καθηγητή Αζάροφ

δρ Βάις – γείτονας και συνάδελφος του καθηγητή Αζάροφ

Βέρα – φίλη της Βαλεντίνα, εργαζόμενη στον Ζωολογικό Κήπο της Μόσχας

Αστυνόμος Ντμίτρι Γιασίμοφ – συνάδελφος του Κόρολεφ στη Διεύθυνση Ποινικών Ερευνών της Μόσχας

Νικολάι Γιεζόφ – γενικός επίτροπος της Κρατικής Ασφάλειας και επικεφαλής της ΝιΚαΒεΝτέ

Διάκος – ένας από τους άντρες του Κόμη Κόλια

Συνταγματάρχης Ζαΐτσεφ – επικεφαλής του Τομέα Δώδεκα της ΝιΚαΒεΝτέ

Κόμης Κόλια – αρχηγός των Κλεφτών της Μόσχας

Βαλεντίνα Νικολάγιεβνα Κόλτσοβα – φίλη και συγκάτοικος του Κόρολεφ

Νατάσα Κόλτσοβα – κόρη της Βαλεντίνα Κόλτσοβα

Αστυνόμος Αλεξέι Κόρολεφ – αστυνομικός της Διεύθυνσης Ποινικών Ερευνών της Μόσχας

Γιούρι Κόρολεφ – γιος του αστυνόμου Κόρολεφ

Κουζνέτσκι – αρχιφύλακας της Μιλίτσια που συνδράμει τον Κόρολεφ

Λεβσίνσκι – ειδικός της Σήμανσης, συνεργαζόμενος με τη Διεύθυνση Ποινικών Ερευνών της Μόσχας

Λίλοβα – υπηρέτρια του δρα Στάνγκε

Μαρία Λομπκόφσκαγια – ηλικιωμένη γειτόνισσα του Κόρολεφ, μένει στο από κάτω πάτωμα

Γκαλίνα Μάτκινα – υπηρέτρια του καθηγητή Αζάροφ

Μεντσίκοβα – ένοικος του Οίκου της Αρχηγίας

Μίσκα – το δεξί χέρι του Κόμη Κόλια

Πάβελ Μορόζοφ – υπεύθυνος για το στόλο των αυτοκινήτων στα κεντρικά της Μιλίτσια και φίλος του Κόρολεφ

Ισαάκ Μπάμπελ – διάσημος συγγραφέας, γείτονας του Κόρολεφ

Αρχιφύλακας Μπελίνσκι – αρχιφύλακας της Μιλίτσια, επικεφαλής των αστυνομικών που διεξάγουν τις έρευνες στον Οίκο της Αρχηγίας

Μπλάντερ – εκτελεστικό όργανο της Κρατικής Ασφάλειας, που δουλεύει για λογαριασμό του Τομέα Δώδεκα της ΝιΚαΒεΝτέ

Ντανίλοφ – αρχιεργάτης, επικεφαλής της μετακόμισης του Ινστιτούτου Αζάροφ

Ντουμπίνκιν – αντισυνταγματάρχης της ΝιΚαΒεΝτέ

Ονμπέρ – εκπρόσωπος της Γαλλικής Πρεσβείας στη Μόσχα

Σεργκέι Ουσάκοφ – ειδικός της Σήμανσης, συνεργαζόμενος με τη Διεύθυνση Ποινικών Ερευνών της Μόσχας

Πίτια ο Καταφερτζής – πληροφοριοδότης

Γενικός Επιθεωρητής Ποπόφ - προϊστάμενος του Κόρολεφ

Πριούντσκι – βασικός θυρωρός στον Οίκο της Αρχηγίας

Συνταγματάρχης Ροντίνοφ – ανώτερος αξιωματικός της ΝικαΒεΝτέ

Συμεών Σαμπάλιν – κακοποιός, ληστής τραπεζών

Σβάλοφ – εκτελεστικό όργανο της Κρατικής Ασφάλειας, που δουλεύει για λογαριασμό του Τομέα Δώδεκα της ΝικαΒεΝτέ

Ναντιέζντα Σλίβκα – αστυνομικός που εργάζεται για λογαριασμό της Διεύθυνσης Ποινικών Ερευνών της Οδησού

Σούρα – υπηρέτρια του Μπάμπελ και φίλη του Κόρολεφ

Σπίνσκι – διευθυντής του ορφανοτροφείου της οδού Βίτσιν

δρ Αρκάντι Στάνγκε – Αναπληρωτής Διευθυντής στο Ινστιτούτο Αζάροφ

Άννα Στάνγκε – σύζυγος του δρ Στάνγκε

Τάμποβα – γνωστή και ως «Βαρελάκι», βοηθός στο ορφανοτροφείο της οδού Βίτσιν

Τμίνιοφ – αντικαταστάτης θυρωρός στον Οίκο της Αρχηγίας

δρ Ζινάντα Πέτροβνα Τσέστινοβα – ιατροδικαστής και φίλη του Κόρολεφ

Πρόλογος

ΟΙ ΠΗΓΕΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ήταν μια από τις αγαπημένες γωνιές του Κόρολεφ στη Μόσχα – ένα μικρό πάρκο με μια λίμνη σε σχήμα τετραγώνου, γύρω από την οποία, και ιδίως μια ζεστή μέρα του καλοκαιριού όπως αυτή, άντρες με λευκά πουκάμισα μαζί με τις γυναίκες τους, ντυμένες με τα καλά τους φορέματα, έκαναν τον περίπατό τους αργά. Στο νότιο άκρο του πάρκου υπήρχε ένα περίπτερο, περιστοιχισμένο από λευκές κολόνες, όπου οι πολίτες μπορούσαν να απολαύσουν ένα φλιτζάνι τσάι, σε λογικές τιμές, και να καθίσουν να χαζέψουν τις πάπιες. Εναλλακτικά, στην ανατολική γωνιά του πάρκου υπήρχε ένα ξύλινο κιόσκι όπου μπορούσες να αγοράσεις καμιά μπύρα ή κβας¹ και, αν είχες τον τρόπο σου, μπορούσες να προμηθευτείς και πιο δυνατά ποτά. Αν είχαν ελεύθερο χρόνο στη διάθεσή τους και ένα λιγότερο σοβαρό και πιεστικό ζήτημα για να ασχοληθούν, συλλογίστηκε ο Κόρολεφ, μια βότκα ίσως δεν ήταν και πολύ κακή ιδέα. Αλλά όχι σήμερα, όχι τώρα. Όχι με εκείνο τον κακοποιό, που κυνηγούσε εδώ και έξι μήνες, να είναι έτοιμος να πέσει στην παγίδα που του είχε στήσει ο Κόρολεφ.

Όπως κι αν είχε, αποφάνθηκε ο Κόρολεφ, έπρεπε έτσι κι αλλιώς να έχει τα μάτια του δεκατέσσερα για εκείνο τον τύπο. Ο Συμεών Σαμπάλιν κατάφερνε να ξεγλιστράει σαν χέλι που το έχεις βουτήξει στο λάδι, και με μεγάλη επιδεξιότητα. Ο Κόρολεφ και οι σύντροφοί του είχαν καταφέρει να πιάσουν τους

¹ Ρωσική μπύρα. (ΣτΜ)

περισσότερους από τα μέλη της συμμορίας που άκουγε στο όνομα Γκριζα Αλεπού και να τους οδηγήσουν εκεί όπου ανήκαν – ωστόσο ο Σαμπάλιν κατάφερνε και τους ξέφευγε κάθε φορά που έφταναν να πιστέψουν ότι επιτέλους τον είχαν βάλει στο χέρι, ακόμα κι όταν αυτό φαινόταν απίθανο. Και ενώ το μεγαλύτερο μέρος του υποκόσμου της Μόσχας είχε συγκεκριμένους κανόνες στους οποίους υπάκουε –αν και συχνά έδειχναν να τους λησμονούν, να τα λέμε κι αυτά–, οι Γκριζες Αλεπούδες δεν είχαν κανέναν. Με κάθε ληστεία που διέπρατταν ανέβαζαν τον πήχη της βιαιότητας και της αγριότητας – έτσι ώστε τώρα πια ακόμα και οι Κλέφτες, οι οργανωμένες φατρίες που έλεγχαν το έγκλημα στη Μόσχα, κουνούσαν τα κεφάλια τους με αποδοκιμασία. Ό,τι και αν γινόταν σήμερα, ο Κόρολεφ ήταν αποφασισμένος να μην αφήσει τον Σαμπάλιν να φύγει από αυτό το πάρκο ελεύθερος.

Ο Κόρολεφ περπατούσε έξω από την περίφραξη του πάρκου, ενώ ο Πίτια ο Καταφερτζής, ο πληροφοριοδότης τους, είχε πάρει το δεντροφυτεμένο μονοπάτι το οποίο εκτεινόταν κατά μήκος της λίμνης, που τα γαλάζια νερά της αντανakλούσαν το φως του ήλιου. Η Σλίβκα ακολουθούσε λίγα βήματα πίσω από τον Πίτια φορώντας ένα χαριτωμένο άσπρο φόρεμα, με τα κοντά ξανθά μαλλιά της να φαντάζουν σχεδόν χρυσαφένια, έτσι όπως έπεφτε πάνω τους το φιλτραρισμένο φως του ήλιου. Τα χείλη της ήταν λιγάκι λεπτά και η έκφραση του προσώπου της αυστηρή, ωστόσο ήταν όμορφη γυναίκα και ο Κόρολεφ απέμεινε να παρακολουθεί τα κεφάλια των αντρών που έστριβαν το ένα μετά το άλλο ακολουθώντας το πέρασμά της μέσα από το πάρκο. Αναρωτήθηκε αν όλοι εκείνοι οι άντρες θα εξακολουθούσαν να δείχνουν τον ίδιο ενθουσιασμό γι' αυτήν αν ήξεραν ότι το χέρι της, που το είχε ήδηθεν αμέριμνα μέσα στην ανοιχτή τσάντα της, κρατούσε σφιχτά τη λαβή ενός υπηρειακού περιστρόφου.

Ο Κόρολεφ έριξε μια ματιά στο ρολόι του. Αν πίστευαν τον Πίτια, ο Σαμπάλιν θα τον συναντούσε στο τέταρτο παγκάκι

αριστερά από το περίπτερο – ήταν ζήτημα λίγων λεπτών να συμβεί αυτό. Έφτιαξε λιγάκι το μηχανήμα εισιτηρίων που είχε κρεμασμένο στον ώμο του –μέρος της μεταμφίεσής του σε εισπράκτορα του τραμ που έκανε το διάλειμμά του– και έπιασε τον εαυτό του, προς μεγάλη του έκπληξη, να εύχεται να υπήρχε ένα σάντουιτς μέσα στο τενεκεδένιο κουτί για κολατσιό που κουβαλούσε, και όχι ένα όπλο.

Τα μάτια του Κόρολεφ κινούνταν άγρυπνα – επιθεωρούσε εξονυχιστικά κάθε πεζό που περνούσε μπροστά του, έχοντας το νου του μήπως δει οποιονδήποτε ή οτιδήποτε που έμοιαζε παράταιρο στο όλο σκηνικό. Αν τα πράγματα πήγαιναν όπως ήλπιζε, θα γινόταν μια μικροσυμπλοκή και θα έβαζαν τον Σαμπάλιν στο χέρι. Αν όμως τα πράγματα δεν εξελίσσονταν ομαλά; Σε αυτή την περίπτωση, αν χρειαζόταν να πυροβολήσει τον Σαμπάλιν στα πόδια, θα τον πυροβολούσε.

Ο Κόρολεφ κάθισε δίπλα σε μια κυρία μιας κάποιας ηλικίας, δέκα μέτρα πιο πέρα από το παγκάκι που είχε καταλάβει τώρα ο Πίτια. Η Σλίβκα βρήκε κι αυτή ένα σημείο να καθίσει, λίγο πιο μακριά, από την άλλη μεριά του Πίτια, και δύο λεπτά αργότερα εμφανίστηκε κι ένας τύπος που πουλούσε μπαλόνια, μια φιγούρα γνώριμη, και άρχισε να διαλαλεί τηνπραμάτεια του εκεί γύρω. Από το σημείο όπου καθόταν ο Κόρολεφ η μεταμφίεση του Γιασίμοφ δεν φάνταζε και πολύ πειστική – φαινόταν ότι το ένα κομμάτι του μουστακιού του αστυνομικού ήταν ελαφρώς πιο ψηλά σε σχέση με το άλλο. Όμως ήταν πολύ αργά για να κάνει κάτι γι' αυτό τώρα πια.

Ο Κόρολεφ αναστέναξε, έβγαλε την εφημερίδα του από την τσέπη του σακακιού του και την άνοιξε, ρίχνοντας ταυτοχρόνως ακόμα μια ερευνητική ματιά τριγύρω. Όλα ήταν ειρηνικά – ένα μικρό ιστιοφόρο, παιδικό παιχνίδι, διέσχιζε αργά τα νερά της λίμνης αφήνοντας πίσω του ίχνη σε σχήμα ν, και ήταν το μόνο πράγμα που τάραζε την πλήρη ακινησία στην επιφάνεια της λίμνης. Ήταν ένα καυτό απομεσήμερο, όπου τα πάντα έμοιαζαν να ασφυκτιούν κάτω από την αφόρητη ζέστη – μια

ζέστη που έκανε ακόμα και τους φυσικούς θορύβους της πόλης που τους περιέβαλλε να φαντάζουν μακρινοί. Έπιασε τον εαυτό του να χασμουριέται την ώρα που άνοιγε το κλείθρο του δοχείου για το κολατσιό, έτσι ώστε να είναι σε θέση να αρπάξει εύκολα το όπλο στα χέρια του. Δεν ωφελούσε και πολύ να κουβαλάς πάνω σου ένα όπλο αν δεν μπορούσες να έχεις γρήγορη πρόσβαση σ' αυτό. Το μικρό ιστιοφόρο εξακολουθούσε να κινείται γρήγορα προς τα εμπρός και ο Κόρολεφ δεν μπορούσε να καταλάβει από πού προερχόταν η φόρα που το κινούσε. Εκείνος δεν μπορούσε να αισθανθεί τίποτα – μονάχα το ανελέητο βάρος της ζέστης. Πέρασε απ' το μυαλό του η σκέψη ότι, αν δεν μπορούσε να φάει ένα σάντουιτς, τότε ένα παγωτό ήταν ακριβώς ό,τι πρέπει μια μέρα σαν κι αυτή.

Χασμουρήθηκε ξανά. Ένωσε τα βλέφαρά του να βαραινουν και τότε έβαλε το χέρι του στο αυτί του και το τοίμπησε – δυνατά. Ο πόνος τον ξύπνησε λιγάκι ακριβώς τη στιγμή που ένα τσούρμο *χαμίνια* μπήκαν καμαρωτά στο πάρκο και του τράβηξαν την προσοχή. Τα περισσότερα παιδιά του δρόμου ήταν ξυπόλυτα και φορούσαν μονάχα κοντά παντελόνια, ενώ τα πουκάμισά τους είτε τα είχαν χάσει μέσα στη ζώνη τους γύρω από τη μέση τους είτε τα άφηναν να κρέμονται χαλαρά, έτσι που φαίνονταν οι γυμνοί ώμοι τους – το δέρμα τους ήταν σκούρο και θύμιζε λαδωμένο ξύλο, έπειτα από ένα μακρύ, ζεστό καλοκαίρι. Βάδιζαν με τα στήθη τους προτεταμένα και τους ώμους στητούς, λες και ήθελαν να δείξουν ότι το μέρος τους ανήκε και κανείς δεν είχε βρεθεί να τους πει το αντίθετο.

Κάτι πάνω τους δεν άρεσε καθόλου στον Κόρολεφ – έδειχναν, να, πώς να το πει κανείς, σαν να είχαν όρεξη για διαολιές, έτσι όπως κάρφωναν το βλέμμα τους με θράσος πάνω στους περαστικούς και έλεγαν μεταξύ τους κάτι αστεία που μόνο καλοκάγαθα δεν θα μπορούσε να τα χαρακτηρίσει κανείς. Πήγαιναν γυρεύοντας φασαρίες, όπως σε βλέπω και με βλέπεις.

Και σε μια στιγμή απόλυτης διαύγειας, ο Κόρολεφ συνειδητοποίησε ότι ο στόχος που θα έβαζαν για να κάνουν τη διαολιά

τους δεν μπορούσε να είναι άλλος από τον μπαλονά με το ασύμμετρο μoustάκι.

«Είκοσι καπίκια² για ένα μεγάλο κόκκινο μπαλόνι», φώναξε ο Γιασίμοφ, και η φωνή του ακούστηκε σαν το θλιμμένο βέλασμα προβατίνας που της πήραν το αρνάκι της.

Τα χαμίνια στράφηκαν όλα μαζί σαν ένα, όπως τα κυνηγόσκυλα που πίνουν στον αέρα μια μυρωδιά. Και δίχως κανένα τους να χρειαστεί ν' ανοίξει το στόμα του για να μιλήσει, πήγαν και περικύκλωσαν τον δύστυχο αστυνομικό.

«Είκοσι καπίκια; Είκοσι; Για ένα μπαλόνι που το γέμισες εσύ με την κλανιά σου;»

Ο αρχηγός τους ήταν που μίλησε –ένα καθαρματάκι με φάτσα αρουραίου–, για τον οποίο ο Κόρολεφ δεν είχε την παραμικρή αμφιβολία ότι στο μέλλον θα γινόταν γνώριμος της Μιλίτσια³ της Μόσχας και θα την απασχολούσε για πολλά, πολλά χρόνια.

«Άντε χάσου, βλακέντιε, ειδικά θες να σου χώσω κλοτσιά», είπε ο Γιασίμοφ στρίβοντας απότομα προς τα πίσω, καθώς ένας πιτσιρικάς τον τράβηξε από το ριγέ ναυτικό πουκάμισο που είχε φορέσει επειδή θεώρησε, για κάποιον άγνωστο λόγο, ότι θα τον έκανε να φαντάζει πιο πειστικός σαν μπαλονάς.

«Δύο μπαλόνια για δέκα καπίκια είναι πολύ καλύτερα, άθλιε τοκογλύφε».

Ένα αγόρι με σκούρα μαλλιά και ανάπτυξη που έμοιαζε να έχει σταματήσει μίλησε αυτή τη φορά – το μέτωπό του ήταν σκαμμένο από ρυτίδες που δεν ταίριαζαν στην ηλικία του, ενώ η μύτη του έμοιαζε να του είχε πέσει κάπου στο δρόμο. Από την άκρη των χειλιών του κρεμόταν ένα τσιγάρο, και το μπασμένο φύσηξε ένα σύννεφο καπνού στην αγανακτισμένη μούρη του Γιασίμοφ, για να δώσει έμφαση στα λόγια του.

² Ρωσικό νόμισμα. (ΣτΜ)

³ Η Αστυνομία της Σοβιετικής Ένωσης, η οποία είχε ιεραρχία ανάλογη με εκείνη του στρατού. (ΣτΜ)

«Εγώ θα έλεγα ότι είναι κάτι παραπάνω από τοκογλύφος, σύντροφοι», είπε ο αρχηγός τους με αργόσυρτη φωνή. «Εγώ θα έλεγα ότι είναι εχθρός. Η φάτσα του αυτό βροντοφωνάζει».

«Χαθείτε από δω πέρα, βρομερά τσιμπούρια, αλλιώς θα μετανιώσετε που ξυπνήσατε σήμερα το πρωί».

Ακριβώς εκείνη τη στιγμή έσκασε το πρώτο μπαλόνι – το μπασμένο κάρφωσε σ' αυτό το αναμμένο τσιγάρο του. Και ταυτόχρονα, λες και το μπαλόνι έδωσε το σύνθημα, από κάπου πιο πέρα στο μονοπάτι ακούστηκε μια σειρά εκρήξεων, λες και πυροβολούσαν αυτόματα όπλα, καθώς μια άλλη ομάδα παιδιών άρχισε να αμολάει στρακαστρούκες κατά ριπάς.

Και από κει που όλα ήταν απολύτως ήσυχια, μέσα σε μια στιγμή το σκηνικό γύρω του μεταμορφώθηκε σε χάος, αλλά ο Κόρολεφ είχε την αλλόκοτη αίσθηση ότι τα πάντα εκτυλίσσονταν σε αργή κίνηση. Διάβολε, όλος αυτός ο σαματάς δεν μπορεί να είναι τυχαίος, σκέφτηκε. Να δεις που όλο αυτό έγινε για αντιπερισπασμό, για να τους στρέψει αλλού την προσοχή – και αν δεν ήταν έτσι, τότε αυτός ήταν μπαλαρίνα στα Μπολσσί.

Μα πού ήταν ο Σαμπάλιν;

Με το που γύρισε να τον αναζητήσει, δεν ήταν και δύσκολο να τον εντοπίσει – τον είδε να έχει ήδη σκαρφαλώσει το φράχτη του πάρκου, ούτε είκοσι μέτρα πίσω του. Μόλις βρέθηκε μέσα στο πάρκο, ο Σαμπάλιν άρχισε να κατευθύνεται προς το μέρος του Πίτια με βήμα αποφασιστικό, έχοντας το ένα χέρι του μέσα στην τσέπη του. Και ο Κόρολεφ ήταν χίλια τα εκατό σίγουρος ότι αυτό που είχε μες στην τσέπη του ο Σαμπάλιν δεν ήταν χτένα.

Ο Πίτια είδε τον Σαμπάλιν και ο μεγαλόσωμος άντρας πετάχτηκε όρθιος και σήκωσε τα χέρια του για να αποκρούσει την επίθεση του τελευταίου. Τώρα ο Κόρολεφ άρχισε να τρέχει και, καθώς η ασημιά λάμψη της λεπίδας του μαχαιριού που κρατούσε ο Σαμπάλιν άρχισε να κόβει φέτες τον αέρα με στόχο το στήθος του Πίτια, έβγαλε από τον ώμο του το βαρύ μηχάνημα έκδοσης εισιτηρίων, το έπιασε από το δερμάτινο λουρί απ' όπου

ήταν στερεωμένο, άρχισε να το στριφογυρίζει πάνω από το κεφάλι του και το εκσφενδόνισε με στόχο τον ώμο του Σαμπάλιν, και τον πέτυχε κιάλας με ένα τρομερό χτύπημα ακριβείας, τσακίζοντάς του το χέρι πριν προλάβει να καρφώσει τον Πίτια με το μαχαίρι του, που του έφυγε από το χέρι και πήγε κι έπεσε κάπου στο μονοπάτι.

«Πίτια, άθλιε προδότη!» έσκουξε ο Σαμπάλιν την ώρα που έριχνε βουτιά προς τα κάτω, κρατώντας σφιχτά τον ώμο του και πασχίζοντας μανιασμένα να ξεφύγει από τον Κόρολεφ, που προσπάθησε να τον πιάσει.

«Ακίνητος, Σαμπάλιν! Ούτε βήμα!» φώναξε ο Κόρολεφ, μα ο επικίνδυνος κακοποιός είχε ήδη κάνει δύο βήματα μπροστά και άρχισε να απομακρύνεται ολοταχώς από το μονοπάτι.

Κάπου εκεί κοντά ακούστηκε ο τσιριχτός ήχος της σφυρίχτρας του Γιασίμοφ, ενώ κάποιος άλλος φώναζε δυνατά «Αστυνομία!».

«Σταμάτα!» φώναξε ο Κόρολεφ. «Αλλιώς πυροβολώ!»

Ο Σαμπάλιν στράφηκε για να κοιτάξει πίσω του κι έτσι δεν μπόρεσε να αντιληφθεί το λευκό φόρεμα που κατευθυνόταν προς το μέρος του σαν ταχεία αμαξοστοιχία. Η Σλίβκα χτύπησε με τον δεξή της ώμο το δολοφόνο στο στήθος –και με όλο της το βάρος φυσικά– και ο Σαμπάλιν έπεσε στο έδαφος σαν βαρίδι, με το κεφάλι του να σκάει πάνω στο ασφαλτοστρωμένο μονοπάτι.

Έμεινε εκεί που έπεσε, ακίνητος –ένας σωρός από ρούχα, χέρια και πόδια–, ενώ η Σλίβκα γονάτισε, τον γύρισε μπρούμυτα και του πέρασε χειροπέδες δένοντάς του τα χέρια πίσω από την πλάτη.

«Κάτσε κάτω», φώναξε ο Γιασίμοφ και ο Κόρολεφ στράφηκε και είδε τον Πίτια να έχει σωριαστεί στο παγκάκι, κρατώντας το κεφάλι του με τα δυο του χέρια, με ένα ύφος βαθιά μετανιωμένου ανθρώπου στο πρόσωπό του.

Μπαλόνια είχαν σκαλώσει στα κλαδιά των δέντρων από πάνω, ενώ τα χαμίνια διασκορπίστηκαν καθώς το πάρκο γέμισε αστυνομικούς.

«Καλά τα καταφέραμε, σύντροφοι», είπε ο Κόρολεφ, γονατίζοντας δίπλα στον αναίσθητο Σαμπάλιν για να τον επιθεωρήσει.

Απ' ό,τι φαινόταν, η επιχείρηση είχε τελειώσει – η μάχη υπήρξε νικηφόρα. Έβαλε το χέρι του στο λαιμό του Σαμπάλιν ψάχνοντας για το σφυγμό του – ανακουφίστηκε που τον εντόπισε. Υπό αυτές τις συνθήκες το ότι δεν είχε σκοτωθεί κανείς έμοιαζε θαύμα.

Ο Κόρολεφ έβγαλε ένα πακέτο τσιγάρα από την τσέπη του, πρόσφερε στη Σλίβκα και άναψε κι ο ίδιος ένα. Κόντευε τέσσερις το απόγευμα – είχε άφθονο χρόνο για να πάει στον σιδηροδρομικό σταθμό. Η επίσκεψη του νεαρού Γιούρι στη Μόσχα αποδείχτηκε πολύ γουρλίδικη τελικά – τι καλύτερο από το να καταφέρει να χώσει τον Συμεών Σαμπάλιν στη φυλακή;

Κεφάλαιο Ένα

Ο ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ Γιαροσλάβσκι ήταν ένα μέρος δυσάρεστο και γεμάτο κόσμο, αλλά ο Κόρολεφ ανάσανε βαθιά τον καυτό, πνιγηρό αέρα και δεν μπόρεσε να συγκρατήσει ένα χαμόγελο. Τι σημασία είχαν όλα αυτά τη στιγμή που ο Γιούρι, ο δωδεκάχρονος γιος του, θα κατέβαινε από το τρένο που ερχόταν από το Ζαγκόρσκ σε λίγα λεπτά;

Ωστόσο είχε όντως πολλή ζέστη. Ακόμα και μέσα στη σχετικά πιο δροσερή αίθουσα έκδοσης εισιτηρίων ο Κόρολεφ ένιωθε τον ιδρώτα να λιμνάζει στις μασχάλες του, να κατρακυλάει στην πλάτη του και να μη σταματάει με τίποτα – αλλά και πάλι αυτό δεν μπορούσε να αμαυρώσει τη χαρά που τον πλημμύριζε. Εν πάση περιπτώσει, δεν ήταν δυνατόν να κρατήσει αυτή η ζέστη πολύ ακόμα, τις επόμενες μέρες θα δρόσιζε λιγάκι. Έπρεπε να δροσίσει.

Το ιδανικό ήταν να βγάλει το σακάκι του, το οποίο με τέτοια ζέστη το ένιωθε βαρύν σαν γούνινο παλτό. Αν όμως το έβγαζε, οι πάντες εκεί μέσα θα κάρφωναν τα μάτια τους στο όπλο που αναπαύοταν μες στη θήκη του και θα αναρωτιούνταν αν ο τύπος με το πιστόλι ήταν κανένας τσεκιστής,⁴ που είχε πάει στο σταθμό με σκοπό να συλλάβει κάποιον, και θα αναρωτιούνταν μήπως αυτός ο κάποιος ήταν οι ίδιοι. Ε, καλύτερα να μη συγκέντρωνε πάνω του αυτού του είδους την προσοχή.

Το μόνο που ήλπιζε ήταν να έρθει το τρένο στην ώρα του – ή τουλάχιστον να μην καθυστερήσει πάρα πολύ.

⁴ Τσεκά ήταν η μυστική σοβιετική αστυνομία από το 1917 ως το 1922. (ΣτΜ)

Εντούτοις είχε και μια μικρή ανησυχία στο πίσω μέρος του μυαλού του σχετικά μ' αυτή την επίσκεψη και είχε σχέση με το ότι ήταν αναπάντεχη – είχε προκύψει εντελώς ξαφνικά και απρόσμενα. Η πρώτην γυναίκα του, η Ζένια, του είχε τηλεφωνήσει πριν από μόλις λίγες μέρες για να τον ρωτήσει μήπως μπορούσε να κρατήσει τον Γιούρι – δεν του είχε εξηγήσει το λόγο κι εκείνος δεν είχε ρωτήσει. Τη δεδομένη στιγμή τού ήταν αρκετό ότι θα είχε κοντά του το αγόρι για μία ολόκληρη βδομάδα – μόνοι οι δυο τους. Αργότερα όμως, καθώς το σκέφτηκε καλύτερα, άρχισε να βάζει με το νου του πολλά και διάφορα για το λόγο που έκανε τη Ζένια να του στείλει τον Γιούρι. Στο κάτω-κάτω της γραφής την αγαπούσε τη Ζένια την εποχή που ήταν παντρεμένοι – και όσο να 'ναι, η αγάπη αφήνει τα σημάδια της στην ψυχή ενός άντρα, πάει και τελείωσε. Ακόμα κι αν δεν ήταν δικός του λογαριασμός ό,τι κι αν είχε κατά νου να κάνει η Ζένια, δεν μπόρεσε να συγκρατήσει μέσα του μια μικρή θλίψη στη σκέψη ότι κατά πάσα πιθανότητα η γυναίκα ίσως περνούσε μία βδομάδα έχοντας συντροφιά κάποιο άλλο μέλος του είδους των αντρών, σε ένα μέρος όπου ο γιος τους δεν θα ήταν ακριβώς αυτό που λέμε «ευπρόσδεκτος». Δεν της κρατούσε κακία γι' αυτό φυσικά, και στο κάτω-κάτω δικαίωμά της ήταν – αλλά και πάλι.

Ο οξύς ήχος μιας σφυρίχτρας που ακούστηκε δύο φορές από κάπου στην αποβάθρα τον έβγαλε από τη δυσάρεστη τροπή που είχαν πάρει οι σκέψεις του και, σαν απάντηση στο σφύριγμα, από τα μεγάφωνα του σταθμού ανακοινώθηκε η άφιξη του τρένου από το Ζαγκόρσκ. Το τρένο εμφανίστηκε πριν περάσει ένα λεπτό, αφήνοντας πίσω του και γύρω του κύματα ατμού, και τελικά σταμάτησε κυριολεκτικά μια ανάσα πριν τους ξύλινους προσκρουστήρες με ένα δυνατό στρίγκλισμα των φρένων. Και ώσπου να πεις κύμινο, η άδεια αποβάθρα γέμισε με επιβάτες κι ένα σωρό βαλίτσες και ανθρώπους, που ξεχύθηκαν ορμητικά προς κάθε κατεύθυνση – και προς το μέρος του.

Ο Κόρολεφ πήρε θέση ακριβώς δίπλα στον εφοδιοφόρο της ατμομηχανής, έχοντας τα μάτια του ορθάνοιχτα για να δει ένα κεφαλάκι με πυκνά ξανθά μαλλιά και μια χαμογελαστή φατσούλα, συγκρατώντας μετά βίας τον ενθουσιασμό του, αλλά ο Γιούρι δεν φαινόταν πουθενά. Άνθρωποι συνέχιζαν να έρχονται προς το μέρος του, ο γιος του όμως εξακολουθούσε να είναι άφαντος, και σε πολύ λίγο το μόνο που έβλεπε ο Κόρολεφ ήταν διάφοροι άσχετοι και εργάτες της σιδηροδρομικής γραμμής. Μα πού ήταν ο μικρός; Υπήρχαν και πιτσιρικάδες ανάμεσα σ' όλο εκείνο το πλήθος, και μάλιστα πολλοί, αλλά συνοδεύονταν από τους γονείς τους και τις οικογένειές τους. Η Ζένια είχε στείλει το παιδί ολομόναχο, λέγοντας ότι ο Γιούρι θα ήταν μια χαρά και ότι το ταξίδι δεν ήταν και τόσο μεγάλο· αλλά ο Κόρολεφ ήξερε πράγματα τα οποία δεν θα έλεγε ποτέ στη Ζένια, όπως, ας πούμε, τι μπορούσε να συμβεί μέσα σε ένα σοβιετικό τρένο – ακόμα και μέρα μεσημέρι, με τον ήλιο να λάμπει. Χωρίς να το καταλάβει, είχε σφίξει τα χέρια του γροθιές και ένας βαθύς φόβος είχε αρχίσει να κολλάζει στις φλέβες του.

Ο Κόρολεφ περπάτησε γρήγορα κατά μήκος του τρένου, όλο και πιο γρήγορα, ελέγχοντας βιαστικά όλα τα βαγόνια και σπρώχνοντας όποιον έβρισκε μπροστά του. Την ώρα που έφτασε στο τέταρτο βαγόνι, ήταν σχεδόν βέβαιος ότι κάτι είχε συμβεί στο παιδί. Και τη στιγμή που έλεγξε και το πέμπτο βαγόνι και το βρήκε άδειο κι αυτό, ήταν απολύτως σίγουρος. Πέρασε κι άλλα βαγόνια αγωνίας και μόλις στο τελευταίο – την ώρα που οι φύλακες έκλειναν τις πόρτες του τρένου τη μία μετά την άλλη – βρήκε αυτό που έψαχνε. Ένα κεφαλάκι. Ξανθά μαλλιά κολλημένα πάνω σ' ένα παράθυρο.

Ο Κόρολεφ ξεροκατάπιε με δυσκολία και άνοιξε την πόρτα φοβούμενος το χειρότερο. Το αγοράκι ήταν σωριασμένο στην άκρη μιας σειράς καθισμάτων, έχοντας στα πόδια του μια βαλίτσα σχεδόν ίσαμε το μπόι του. Ήταν κατάχλωμο σαν πεθαμένο, με τα μάτια κλειστά. Ο Γιούρι. Ο Κόρολεφ άπλωσε το χέρι του και άγγιξε το μάγουλο του γιου του προσπαθώντας

να οπλιστεί με θάρρος· όμως το δέρμα του παιδιού ήταν ζεστό. Ο Κόρολεφ δεν είχε συνειδητοποιήσει ότι κρατούσε την ανάσα του μέχρι τη στιγμή που την άφησε να βγει από μέσα του.

Το παιδί κοιμόταν του καλού καιρού.

Ο Κόρολεφ κάθισε στο απέναντι κάθισμα προσπαθώντας να αποφασίσει τι να κάνει. Μήπως να τον ξυπνούσε; Τον κοίταξε προσεκτικά – με μια πρώτη εκτίμηση ο γιος του είχε φτάσει πάνω από το ένα και πενήντα δύο ύψος. Ήταν όμορφο παιδάκι, με σαρκώδη χείλη και θεληματικό πηγούνι. Τα μαλλιά του ήταν κουρεμένα κοντά ολόγουρα, μα στην κορφή ήταν αρκετά μακριά, κι έτσι φαίνονταν οι μπούκλες του. Στο λαιμό του, πάνω από ένα λευκό αμάνικο μπλουζάκι, φορούσε το κόκκινο μαντίλι των Πιονέρων⁵ – ο μπρούντζινος χαλκάς που το κρατούσε δεμένο κάτω από το σαγόνι του αγοριού έμοιαζε να έχει γυαλιστεί ειδικά για τις ανάγκες του ταξιδιού.

Είχε αλλάξει, αυτό ήταν το μόνο σίγουρο, το πρόσωπό του είχε αδυνατίσει και είχε πάρει και αρκετό ύψος· είχε αλλάξει γενικά. Ο Κόρολεφ τον κοίταζε και σχεδόν είχε την αίσθηση ότι βλέπει μια άλλη εκδοχή του γιου που θυμόταν.

Μέσα σε δύο χρόνια είχε δει τον Γιούρι μόνο μία φορά, για τρεις μέρες τον περασμένο Μάρτιο, κι ακόμα και τότε δεν είχαν καταφέρει να βρίσκονται μαζί παρά μόνο τα απογεύματα. Μα φυσικά, εννοείται πως το παιδί θα είχε αλλάξει στο μεταξύ – ήταν μικρό, και έτσι γίνεται με τα μικρά παιδιά, αλλάζουν. Μόνο οι μεσήλικες άντρες όπως ο Κόρολεφ έμεναν, λίγο-πολύ, ίδιοι.

Τελικά έσκυψε προς το μέρος του Γιούρι και τον σκούνησε στον ώμο, ώσπου τα γαλάζια μάτια του άνοιξαν ξαφνιασμένα. Το βλέμμα του αγοριού μετακινήθηκε γρήγορα από τον Κόρολεφ στο βαγόνι και ύστερα στο σταθμό, όπου διαπίστωσε ότι είχε φτάσει – την ίδια στιγμή ανακάθισε.

⁵ Πανεωσιακή κοινωνικοπολιτική οργάνωση παιδιών, που δρούσε στη Σοβιετική Ένωση. (ΣΤΜ)

Ο Κόρολεφ τον άκουσε να μουρμουρίζει μία μονάχα λέξη – «Μόσχα»–, πριν ακουμπήσει την πλάτη του ξανά στο κάθισμα.

«Γιούρι», είπε ο Κόρολεφ μαλακά και περίμενε να δει το αγόρι να σκάει ένα χαμόγελο, να πετάει τη βαλίτσα παράμερα και ύστερα να πέφτει στην αγκαλιά του πατέρα του, αλλά, αντί γι' αυτά, η έκφραση στο πρόσωπο του γιου του παρέμεινε μελαγχολική και δεν είπε τίποτα.

Ο Κόρολεφ έσκυψε ξανά προς τα εμπρός για να ανακατέψει τα μαλλάκια του μικρού, έχοντας κατά νου να μην τον τρομάξει κιόλας.

«Είσαι καλά;»

Ο Γιούρι έγνεψε καταφατικά, αλλά έμοιαζε σαν να το έκανε με μεγάλο κόπο. Ο Κόρολεφ τον κοίταξε για λίγο – κάτι δεν πήγαινε καλά, αυτό ήταν σίγουρο. Αλλά κατά πάσα πιθανότητα πρέπει να έφταιγε η κούραση – α, και η ζέστη φυσικά. Πήρε τη βαλίτσα από το χέρι του παιδιού, που δεν πρόβαλε καμία αντίσταση, και ύστερα το αγκάλιασε.

«Για έλα εδώ, Γιούροτσκο», είπε, σήκωσε το παιδί στην αγκαλιά του, έπειτα κατέβηκε με προσοχή από το βαγόνι και έστησε τον Γιούρι στα πόδια του.

«Θα χρειαστεί να περπατήσουμε λιγάκι. Τι λες, θα τα καταφέρεις;»

Το παιδί έγνεψε καταφατικά.

«Ε, τότε θα κουβαλήσω εγώ τη βαλίτσα σου».

Διέσχισαν σιωπηλοί την αποβάθρα, τα μάτια του Γιούρι ήταν καρφωμένα στο έδαφος μπροστά στα πόδια του, χωρίς να σηκώσει το κεφάλι του να κοιτάξει τον πατέρα του ούτε μία φορά. Αλλά και ο Κόρολεφ ένιωθε σχεδόν τόσο χαμένος όσο και το παιδί.

Πήραν το τραμ και γύρισαν στην οδό Μπολσόι Νικολό-Βορομπίνσκι. Ο Κόρολεφ κατάφερε να στριμώξει τον Γιούρι σε ένα

κάθισμα και στάθηκε από πάνω του, προστατεύοντας το αγόρι από το συνωπισμό που επικρατούσε αργά τα απογεύματα. Ο Γιούρι δεν κοίταζε ούτε αυτόν, ούτε τους άλλους επιβάτες, ούτε καν έξω από το παράθυρο καθώς διέσχιζαν την πόλη. Το βλέμμα του ήταν απλανές και έμοιαζε να μη βλέπει τίποτα. Ο Κόρολεφ ένιωσε ότι ήθελε ενστικτωδώς να απλώσει το χέρι του και να τον αγγίξει, αλλά συγκρατήθηκε. Σιγά-σιγά, είχαν χρόνο. Απλώς χρειαζόταν να ξαναγνωριστούν από την αρχή, αυτό ήταν όλο.

Το σπίτι του Κόρολεφ απείχε μόλις πέντε λεπτά από τη στάση του τραμ, αλλά ο Γιούρι εξακολουθούσε να μη μιλάει – εδώ δεν τον είχε καν χαιρετήσει ακόμη κανονικά! Ο Κόρολεφ κοντοστάθηκε μπροστά στην πόρτα του διαμερίσματος και κάθισε ανακούρκουδα μπροστά στον Γιούρι, έτσι ώστε το αγόρι να μην μπορεί να αποφύγει να τον κοιτάξει. Ακόμα και στο λιγοστό φως του διαδρόμου τα γαλάζια μάτια του παιδιού φάνταζαν αφύσικα λαμπερά.

«Άκου, Γιούρι. Ξέρω ότι είσαι κουρασμένος, το βλέπω άλλωστε, όμως αυτοί εδώ θα είναι οι γείτονές σου για την επόμενη βδομάδα και θα βάλεις τα δυνατά σου, εντάξει; Η γυναίκα λέγεται Κόλτσοβα, Βαλεντίνα Νικολάγιεβνα».

Ο Κόρολεφ μίλησε κατηγορηματικά και με σαφήνεια – ώσπου να γνωριστεί το αγόρι καλύτερα με τη γειτόνισσα, θα ήταν ευγενικό εκ μέρους του να χρησιμοποιεί και τα δύο ονόματα της Βαλεντίνα, και το μικρό και το πατρωνυμικό. Ο Γιούρι κούνησε το κεφάλι για να δείξει ότι τα είχε απομνημονεύσει.

«Ο σύζυγός της ήταν εκείνος ο ξακουστός μηχανικός για τον οποίο σου είχα μιλήσει, αυτός που σκοτώθηκε στο δυστύχημα στο μετρό».

«Θυμάμαι».

Η φωνή του Γιούρι, όταν βγήκε, ήταν ελάχιστα καλύτερη από κρώξιμο.

«Ωραία. Την κόρη της τη λένε Νατάσα – είναι λίγο πιο μικρή από σένα στην ηλικία, και είναι κι αυτή πολύ καλό κορίτσι.

Είναι στους Πιονέρους κι αυτή, όπως κι εσύ. Είναι εξαιρετικοί άνθρωποι και οι δυο τους, δεν θα μπορούσα να φανταστώ καλύτερους. Έτσι λοιπόν θέλω από σένα να μιλάς δυνατά, όπως ακριβώς θα περίμενε ο σύντροφος Στάλιν να μιλούν τέτοια λαμπρά δείγματα της σοσιαλιστικής νεολαίας, και θέλω να τους συμπεριφέρεσαι με τον τρόπο που ταιριάζει σε καλές συντρόφισσες όπως αυτές».

Ακούγοντας αυτά τα λόγια, ο Γιούρι φάνηκε να ξυπνά και για πρώτη φορά έδειξε στον Κόρολεφ ότι τον προσέχει πολύ.

«Φυσικά».

«Έκτακτα».

Ο Κόρολεφ σηκώθηκε και έβαλε το κλειδί του στην κλειδαριά, χτυπώντας μια φορά την πόρτα καθώς άνοιγε.

«Φτάσαμε», φώναξε.

«Ελάτε, ελάτε».

Η Βαλεντίνα βγήκε φουριόζα από τη μικρή κουζίνα, σκουπίζοντας τα χέρια της σε μια ποδιά, τα μάγουλά της ήταν ροδαλά από τη ζέστη.

Ο Κόρολεφ σκέφτηκε ότι δεν την είχε ξαναδεί ποτέ πριν να φοράει ποδιά.

«Φτιάξαμε ένα κέικ», είπε. «Θέλαμε να κάνουμε κάτι καλό προς τιμήν του Γιούρι».

«Ένα κέικ βερίκοκου», είπε η Νατάσα, που ήρθε και στάθηκε πλάι στη μητέρα της με ένα χαμόγελο ζωγραφισμένο στο πρόσωπό της. «Περίμενα στην ουρά γι' αυτό. Για τα βερίκοκα θέλω να πω».

«Δεν καταφέραμε να βρούμε όσα χρειαζόμασταν», είπε η Βαλεντίνα και έβαλε συλλογισμένη το δάχτυλό της στο πιγούνι της καθώς το σκεφτόταν. «Ωστόσο έχω την εντύπωση πως πέτυχε».

«Μυρίζει τέλεια».

«Ναι, όντως μυρίζει τέλεια», συμφώνησε ο Γιούρι, και ο Κόρολεφ χάρηκε που είδε και το γιο του να χαμογελάει μαζί με όλους τους υπόλοιπους.

«Γιούρι», η Βαλεντίνα τον πλησίασε για να τον αγκαλιάσει.
«Χαιρόμαστε πολύ που σ' έχουμε εδώ».

«Ευχαριστώ. Κι εγώ χαίρομαι που είμαι εδώ».

Ο Γιούρι σήκωσε το κεφάλι του αναζητώντας το βλέμμα του πατέρα του, ο οποίος του έγνεψε επιδοκμαστικά.

«Ναι, σύντροφε Γιούρι, σύντροφε Πιονέρε». Η Νατάσα πήρε το χέρι του Γιούρι στα δικά της και του το έσφιξε ζωηρά.
«Καλώς όρισες στη Μόσχα».